

AARHUS
UNIVERSITET

LÆRERKOGNITION OG FREMMEDESPROGSDIDAKTISK UDVIKLING

NCFF-KONFERENCE 2023-FREMMEDESPROG, FORANDRING OG FORANKRING
7. DECEMBER 2023

SUSANA S. FERNÁNDEZ
AARHUS UNIVERSITET

FORSKNINGSFELTET OM LÆRERKOGNITION: UNDERVISEREN I CENTRUM

- › Undervisere er aktive, reflekterende beslutningstagere, der træffer didaktiske valg ved at trække på komplekse, praktisk orienterede, personlige og kontekstfølsomme netværk af viden, tanker og overbevisninger.
- › Undervisere har stor indflydelse på elevernes/kursisternes læringsprocesser.

LÆRERKOGNITION

En uobserverbar dimension af
undervisningen - lærernes mentale liv

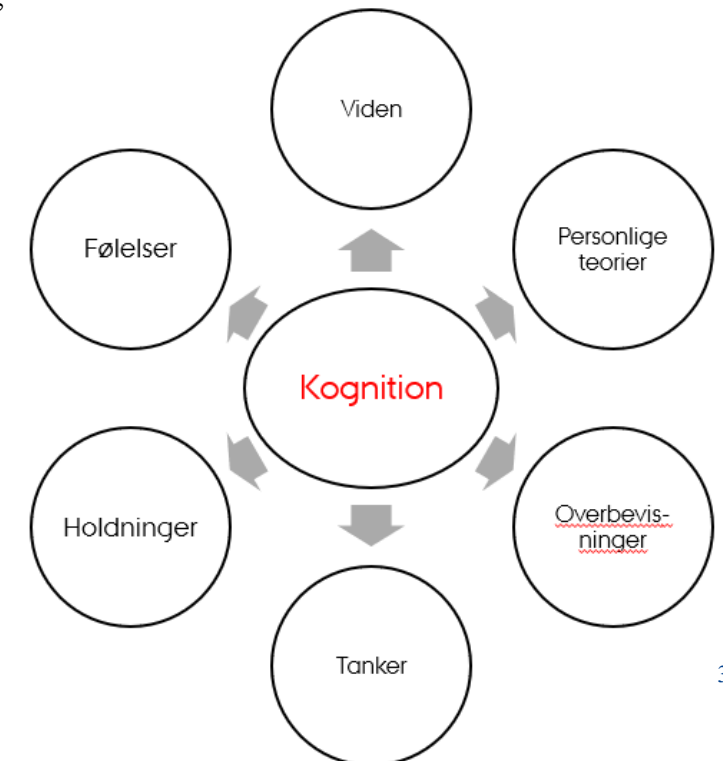
- Lærernes implicitte og eksplicitte viden, tanker og overbevisninger
- Kognitive processer ift. planlægning, online beslutningstagning, undervisningsevaluering
- Lærere profiler og -identitet

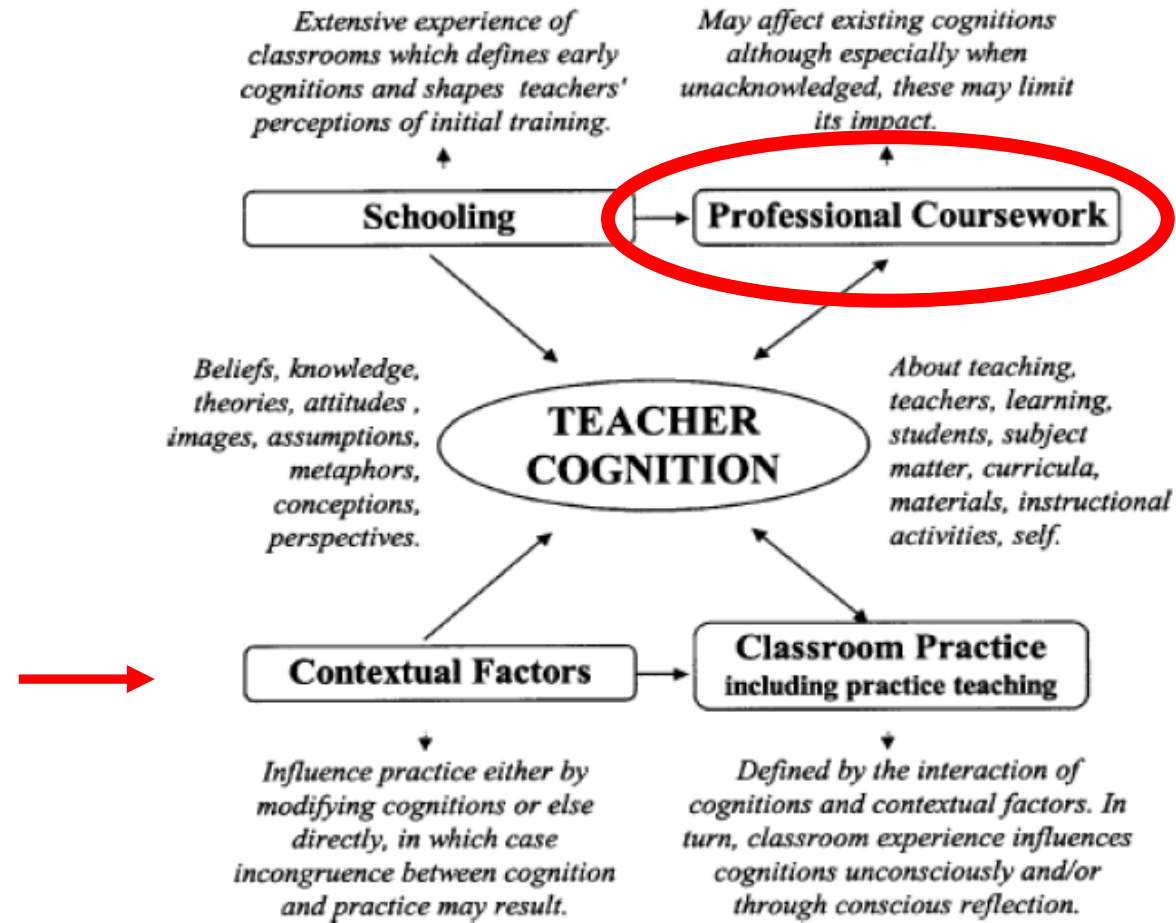
Simon Borg

Birgit Henriksen

Teacher cognition in language teaching

Sko le for mer

Læ re pla ner

Eksa mi ner

Ad ga ng til ma te ria le r

Kra v fra e le ver,

for æ ld re, le de lse n

Ko lle ge me

Figure 1 Teacher cognition, schooling, professional education, and classroom practice (Borg 1997)

Behov for
gode modeller

man bliver socialiseret ind i en måde, når man kommer ind på arbejdsplads. Så er der jo nogle materialer, der bliver tilbudt en og et pædagogikum, hvor man ser nogle ældre lærere og så videre. Det er det, der former en som underviser

Teacher cognition in language teaching

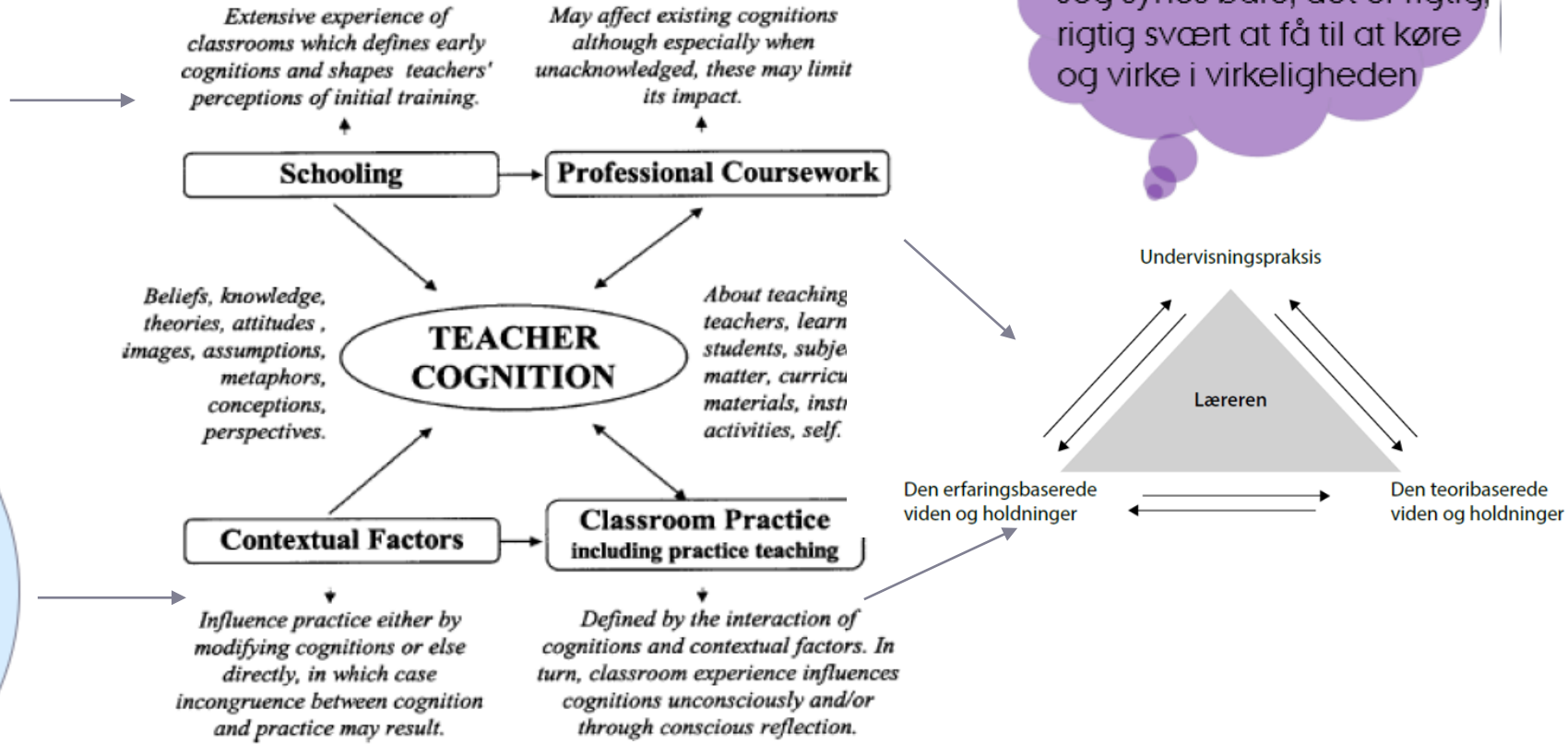

Figure 1 Teacher cognition, schooling, professional education

synes, ideen er fantastisk. Jeg synes bare, det er rigtig, rigtig svært at få til at køre og virke i virkeligheden

jeg anvender indsætningsøvelser, men min erfaring er ikke så god med den slags øvelser - der sker ikke rigtig nogen overførsel, det er blot tankeløs udfyldning

FELTETS BIDRAG TIL UDDANNELSE OG EFTERUDDANNELSE AF SPROGLÆRERE

1) Forskningsresultater kan styrke uddannelsen af lærere

- › Fremme forståelsen af kompleksiteten i læreres kognition og af det faktum, at didaktisk fornyelse tager tid
- › Give lærere (og lærerstuderende) mulighed for at sammenligne deres egne overbevisninger med resultaterne fra didaktisk ny forskning
- › Skabe mere realistiske forventninger om effekten af Uddannelse og efteruddannelse

Bliv sprogfagsvejleder.

FELTETS BIDRAG TIL UDDANNELSE OG EFTERUDDANNELSE AF SPROGLÆRERE

1) Forskningsresultater kan styrke uddannelsen af lærere

- › Fremme forståelsen af kompleksiteten i læreres kognition og af det faktum, at didaktisk fornyelse tager tid
- › Give lærere (og lærerstuderende) mulighed for at sammenligne deres egne overbevisninger med resultaterne fra didaktisk ny forskning
- › Skabe mere realistiske forventninger om effekten af Uddannelse og efteruddannelsen

2) Dataindsamlingsmetoder kan anvendes som refleksionsredskaber til lærerudvikling

- › Åbne muligheder for refleksion og diskussion blandt lærere

Spørgeskemaer

Tests

Interviews

Fokusgruppeinterviews

Refleksionsgrupper

Stimulated recall

Think aloud protocols

Logbogsskrivning

Biografiske beretninger

Mindmaps

Metaforudvælgelse

Tegneopgaver

Observationer

FELTETS BIDRAG TIL UDDANNELSE OG EFTERUDDANNELSE AF SPROGLÆRERE

1) Forskningsresultater kan styrke uddannelsen af lærere

- › Fremme forståelsen af kompleksiteten i læreres kognition og af det faktum, at didaktisk fornyelse tager tid
- › Give lærere (og lærerstuderende) mulighed for at sammenligne deres egne overbevisninger med resultaterne fra didaktisk ny forskning
- › Skabe mere realistiske forventninger om effekten af Uddannelse og efteruddannelsen

2) Dataindsamlingsmetoder kan anvendes som refleksionsredskaber til lærerudvikling

- › Åbne muligheder for refleksion og diskussion blandt lærere

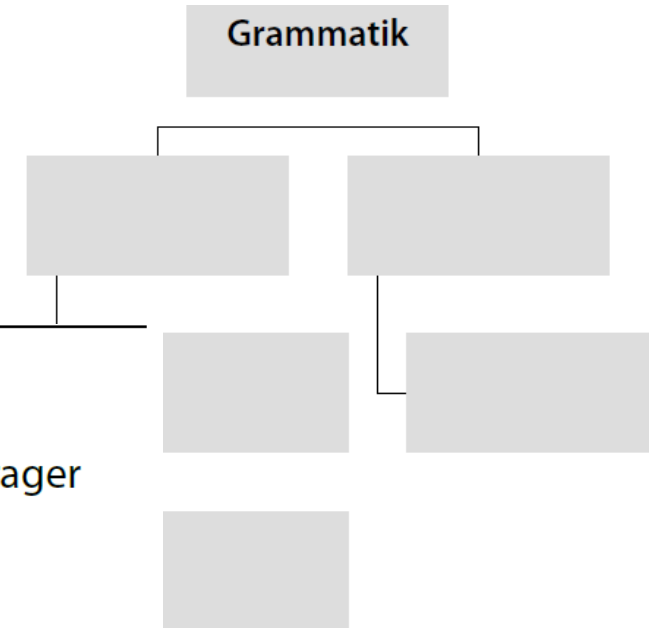

NOGLE EKSEMPLER

Refleksionsøvelse 4.9: Dine tanker om grammatikundervisning

Lav et mindmap, som repræsenterer dine tanker omkring grammatikundervisning. Du kan lave det i hånden med papir og farveblyanter eller benytte et af de mange gratis programmer for mindmaps, som findes på internettet.

Refleksionsøvelse 1.1: Lærerens vidensbase og kompetencer

Forskellige dele af lærerens vidensbase og kompetencer kan være stærke/svage og bevidste/ubevindte og kan give forskellige udfordringer for læreren.

Lærerens vidensbase og kompetencer	Hvor <i>bevidst</i> er du om din egen viden (på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er	Hvor <i>stærk</i> føler du dig her (på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er lidt, og 5 er
------------------------------------	---	--

Praksisøvelse 5.9: Arbejde med udtalet træning

Design en aktivitet, hvor du fokuserer på udtalet træning og også gerne inddrager træning af intonation.

Du skal:

- Definere et klart formål med aktiviteten: Hvad skal trænes, og hvad skal eleverne kunne derefter?
- Designe aktiviteten, sådan at eleverne arbejder sammen og taler sammen parvist eller i mindre grupper.
- Slutte aktiviteten med at stille et par spørgsmål til eleverne, som får dem til at reflektere over egen udtale/intonation og opmærksomhedspunkter i den forbindelse.

kompetence

med et af dine sproghold, eller du

fokus og hvorfor?

kompetence?

verne, at det var den pågældende

vt. var rum for forbedring i tilret-

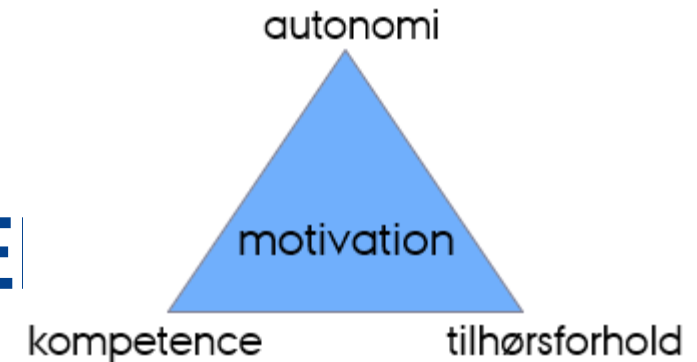
telæggelsen og/eller gennemtørelsen?

LÆRERNE'S MOTIVATION TIL FREMMEDESPROGSDIDAKTISK UDVIKLING

HVAD STYRKER MOTIVATIONEN

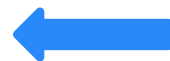
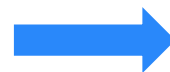
Kompetenceudvikling

Tid til fordybelse

Refleksion (individuel og med kolleger)

Praksisnær (mulighed for at afprøve nye tiltag)

Aktionslæring

Samarbejde

Fælles planlægning

Deling af materialer

Fælles undervisning

Observation og feedback

Kollegial supervision

REFERENCER

- › **Andersen, S. E. & Fernández, S. S. (2022).** *Afdækning af sproglærernes viden, overbevisninger og praksis vedr. grammatikundervisning*. Report. NCFF.
[https://ncff.dk/fileadmin/NCFF/Dokumenter/Afdaekning af sproglærernes viden overbevisninger og praksis kort.pdf](https://ncff.dk/fileadmin/NCFF/Dokumenter/Afdaekning_af_sproglærernes_viden_overbevisninger_og_praksis_kort.pdf)
- › **Borg, S. 2006 (2015).** *Teacher cognition and language education. Research and practice*. 2. edition. London: Bloomsbury.
- › **Borg, S. (2009).** Introducing language teacher cognition. Retrieved [17/09/2018] from <http://www.education.leeds.ac.uk/research/files/145.pdf>
- › **Borg, S., M. Birello, I. Civera, and T. Zanatta . (2014).** *The impact of teacher education on pre-service primary English language teachers*. London: British Council.
- › **Henriksen, B., Fernández, S., Andersen, H. L & Fristrup, D. (2020).** *Hvorfor gør jeg det, jeg gør? Refleksionshåndbog for sproglærere*. Frederiksberg: Samfundslitteratur

Spørgsmål eller kommentarer?

Spørgsmål eller kommentarer er altid velkomne
her: romssf@cc.au.dk